

Sygn. akt VI U 1301/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2017r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Romuald Dalewski

Protokolant – sekretarka Katarzyna Słaba

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2017r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: A. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 19 lipca 2017r., znak: (...)

w sprawie: A. W.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. z dnia 19 lipca 2017r., znak: (...) w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej A. W. prawo do emerytury poczynając od dnia 23 lipca 2017r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt VI U 1301/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 lipca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonej A. W. prawa do emerytury. Organ rentowy powołał się na przepisy art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2013 roku, poz. 1440) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) W uzasadnieniu decyzji wskazał, iż ubezpieczona nie spełnia wymogów określonych w/w przepisach, ponieważ nie udokumentowała wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczona złożyła odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie jej prawa do emerytury. W uzasadnieniu, odwołująca wskazała, iż nieistniejący już zakład pracy – Huta (...) w I. nie wystawiał odrębnych świadectw pracy w warunkach szczególnych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując dotychczasowe stanowisko. Nadto organ rentowy wskazał, iż nie uwzględnił ubezpieczonej jej pracy wykonywanej w warunkach

szczególnych jako zdobnik szkła ode 21 czerwca 1980 roku do 31 maja 1983 roku oraz od 1 września 1986 roku do 31 grudnia 1998 roku ponieważ nie przedłożono koniecznego świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona A. W. (ur. dnia (...)), dnia 10 lipca 2017 roku złożyła wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż pracy w łącznym wymiarze 21 lat 3 miesiące i 27 dni, w tym okresy składkowe – 18 lat 3 miesiące i 15 dni, a nieskładkowe 3 lata i 12 dni. Ubezpieczona nie jest członkiem OFE.

- okoliczności bezsporne

Sporną pozostawała okoliczność czy ubezpieczona przez okres, co najmniej 15 lat była zatrudniona w warunkach szczególnych, czy taki charakter miało zatrudnienie ubezpieczonej w okresach przez nią wskazywanych.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, na podstawie, którego ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona A. W. w spornym okresie tj. od 21 czerwca 1980 roku do 31 maja 1983 roku oraz od 1 września 1986 roku do 31 grudnia 1998 roku pracowała w Hucie (...) w I.. Przez cały ten okres była zatrudniona jako zdobnik szkła i kryształów. Do obowiązków ubezpieczonej należało zdobienie szkła różnego asortymentu. Zdobienia dokonywana na podstawie wzorów wykonanych na „znakowni” za pomocą szlifierek, na które nakręcone były specjalistyczne tarcze. W ten sposób zdobiono wazony, patery, owocarki, kieliszki itp. Praca wykonywana była w wodzie i kurzu, bez masek ochronnych. Ubezpieczona, w spornym okresie, stale była zatrudniona przy zdobieniu szkła, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie miała dłuższych przerw w pracy, jak również nie korzystała z urlopów bezpłatnych.

-dowód: zeznania świadków: J. W., k. 22 akt sądowych, M. H. k. 22-23 akt sądowych, akta osobowe z okresu zatrudnienia k. 20 akt sądowych, zeznania ubezpieczonej k. 21-22 akt sądowych.

Sąd uznał zeznania świadków oraz ubezpieczonej za wiarygodne. Świadkowie dokładnie opisali charakter wykonywanej przez ubezpieczoną pracy, nadto w tym samym okresie byli zatrudnieni wraz z ubezpieczoną, zatem dokładnie ją znali i widywali przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych, Dodatkowo ich zeznania dotyczące zajmowanego przez ubezpieczoną stanowiska pracy znalazły potwierdzenie w dokumentach składających się na akta osobowe z okresu zatrudnienia ubezpieczonej.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz.1440) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

Zgodnie z treścią art. 184. ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.(art. 184 ust 2)

Zgodnie z treścią art. 32 ust 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.). Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z ww. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwala na stwierdzenie, iż ubezpieczona w okresie od 21 czerwca 1980 roku do 31 maja 1983 roku oraz od 1 września 1986 roku do 31 grudnia 1998 roku pracowała w Hucie (...) w I. i wykonywała pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego przepisu art. 32 ust 1, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykonywane przez nią prace wymienione są w wykazie „A” w dziale XIII poz. 12 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) i są to prace o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ubezpieczona ma wymagany łączny ponad 15 letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, uprawniający do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury na mocy cytowanego art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zaliczenie wymienionego wyżej okresu spowodowało, że odwołująca spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.)

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury.

W punkcie drugim wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 ust. 1a ustawy emerytalno-rentowej FUS z urzędu orzekał w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, pomimo uwzględnienia odwołania ubezpieczonej.

Ubezpieczona za sporny okres zatrudnienia przedłożyła wprawdzie świadectwo pracy z adnotacją o zatrudnieniu w warunkach szczególnych, które jednak z uwagi na ściśle określone wymogi formalne zostało zakwestionowane przez organ rentowy. Mając na uwadze sformalizowany przebieg postępowania przed organem rentowym jak również występujące ograniczenia dowodowe, do przyznania ubezpieczonemu prawa do żadanego świadczenia konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność świadczenia pracy w warunkach szczególnych.

SSO Romuald Dalewski